

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0286/2011

20.7.2011

RAPORT

ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamised saavutused ja edasised
ülesanded
(2010/2311(INI))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Sophia in 't Veld

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS	15
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	19
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	23

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiste saavutuste ja edasiste ülesannete kohta (2010/2311(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse põhiõiguste hartat, Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3 ja 6 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu asjaomaseid artikleid;
- võttes arvesse 2003. aastal vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat¹ ja selle 2008. aasta rakendusaruannet²;
- võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsust 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta³ mida on muudetud raamotsusega 2008/919/JSK⁴, ja eelkõige selle artiklit 10 ohvrite kaitse ja abistamise kohta;
- võttes arvesse 2005. aastal vastu võetud Euroopa Liidu terrorismivastast strateegiat⁵;
- võttes arvesse radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastast Euroopa Liidu strateegiat⁶;
- võttes arvesse Stockholmi programmi „Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel“⁷ ning komisjoni 20. aprilli 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele pealkirjaga „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala Euroopa kodanikele: Stockholmi programmi rakendamise tegevuskava“ (KOM(2010)0171);
- võttes arvesse Europoli 2011. aasta aruannet terrorismi olukorra ja suundumuste kohta ELis (TE-SAT 2011);
- võttes arvesse komisjoni 20. juuli 2010. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse poliitika: peamised saavutused ja edasised ülesanded“ (KOM(2010)0386);
- võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 24. novembri 2010. aasta arvamust teatise „ELi terrorismivastase võitluse poliitika: peamised saavutused ja edasised

---

¹ Turvaline Euroopa paremas maailmas – Euroopa julgeolekustrateegia, mis võeti vastu 12. detsembril 2003 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel ja mille koostamise eest vastutas ELi kõrge esindaja Javier Solana.

² Aruanne Euroopa julgeolekustrateegia rakendamise kohta „Julgeoleku tagamine muutuv maailmas“, S 407/08.

³ EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3.

⁴ ELT L 330, 9.12.2008, lk 21.

⁵ Nõukogu dokument 14469/4/05.

⁶ Nõukogu dokument 14781/1/05. Strateegia vaadati läbi 2008. aasta novembris. Nõukogu dokument 15175/08.

⁷ ELT C 115, 4.5.2010, lk 1.

ülesanded“ kohta¹;

- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teatise „ELi terrorismivastase võitluse poliitika: peamised saavutused ja edasised ülesanded“ kohta²;
  - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „ELi sisejulgeolekustrateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas“ (KOM(2010)0673);
  - võttes arvesse Euroopa Nõukogu 1983. aasta vägivaldsete kuritegude ohvrite hüvitisi käsitlevat konventsiooni (CETS nr 116), Euroopa Nõukogu 2005. aasta terrorismi tõkestamise konventsiooni, (CETS nr 196), Euroopa Nõukogu 2005. aasta suuniseid terroriaktides kannatanute kaitsmise kohta, Euroopa Nõukogu 2006. aasta soovitus (2006)8 kuriteoohvrite abistamise kohta ning komisjoni 2011. aasta ettepanekut võtta vastu direktiiv, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded (KOM(2011)0275);
  - võttes arvesse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi vahekokkuvõtet ja rohelist raamatut pealkirjaga „Probleemid ja võimalused: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ühise strateegilise raamistiku arendamine“;
  - võttes arvesse oma mitmeid resolutsioone terrorismivastase võitluse kohta;
  - võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks³ ning nõukogu 27. detsembri 2001. aasta ühist seisukohta 2001/931/ÜVJP terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta⁴;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0286/2011),
- A. arvestades, et pärast 2001. aasta 11. septembri koletislikke rünnakuid iseloomustab 21. sajandi esimest kümnendit eriti Ameerika Ühendriikide jaoks nn terrorismivastane sõda; arvestades, et kuigi nimetatud või muud sama mastaapsed rünnakud ei leidnud aset Euroopa pinnal, toimus nende kavandamine ja ettevalmistamine osaliselt Euroopas, ning et paljud eurooplased pidasid seda rünnakuks nende väärtuste ja elustiili vastu;
- B. arvestades, et 21. sajandil on Euroopa Liit olnud üha enam terrorismi sihtmärgiks ja ohvriks ning seisab silmitsi pideva ohuga;

---

¹ ELT C 56, 22.2.2011, lk 2.

² SOC 388 - CESE 800/2011.

³ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 70.

⁴ EÜT L 344, 28.12.2001, lk 93.

- C. arvestades, et pärast 11. septembri rünnakuid Ameerika Ühendriikides ELi pinnal toimunud tõsised terrorirünnakud, sealhulgas 2004. aastal Madridis ja 2005. aastal Londonis, on oluliselt mõjutanud ELi kodanike ühist turvatunnet;
- D. arvestades, et Europoli 2011. aasta ülevaates terrorismi olukorra ja suundumuste kohta ELis (TE-SAT 2011) öeldakse, et Euroopas valitseb endiselt tõsine terrorirünnakute oht ning terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse sidemed näivad tugevnevat, samuti juhitakse tähelepanu asjaolule, et 2006. aastaga võrreldes on vähenenud separatistide terroriorganisatsioonide sooritatud või neile omistatud rünnakute osakaal, ehkki need moodustavad endiselt enamiku ELis toimepandud terrorirünnakutest;
- E. arvestades, et Stockholmi programmis nimetatakse kaht sisejulgeolekut ähvardavat ohtu – rahvusvahelist terrorismi ja organiseeritud kuritegevust, mis on sageli seotud samade tegevusvaldkondade, näiteks relvade ja narkootikumide salakaubandusega,
- F. arvestades, et terrorism ei ole viimase aja ilming; arvestades, et viimastel kümnenditel on tekkinud sellised uued terrorismi liigid nagu küberterrorism, ning terrorivõrgustike ülesehitus, vahendid ja rahastamine on muutunud keerulisemaks, mis muudab terroriohu veelgi mitmetahulisemaks; arvestades, et terrorismivastane võitlus on alati kuulunud liikmesriikide pädevusse ning tavapärase õiguskaitsemeetmete valdkonda; arvestades, et 11. septembri, Madridi ja Londoni rünnakud muutsid põhjalikult terrorismi kui nähtuse käsitlust ning terrorismivastase võitluse viise ja vahendeid; ning arvestades, et nende rünnakute tagajärjel on terrorismist saanud küsimus, mis mõjutab liikmesriikide riikliku julgeoleku kõrval kogu ELi julgeolekut, ja seda hoopis teistsuguses õiguslikus raamistikus;
- G. arvestades, et ühemõttelise ja üldtunnustatud terrorismi mõiste puudumine takistab terrorismi ja sellega võitlemist puudutavat diskussiooni;
- H. arvestades, et rahvusvaheline koostöö on hädavajalik selleks, et võtta terrorismilt selle finants-, logistiline ja operatiivne tugi;
- I. arvestades, et ehkki ELi liikmesriikides on erinevad terrorismikogemused ja terroriohu tase, on vaja ELi ühist lähenemisviisi, kuna terroristlikud operatsioonid on sageli üleeuroopalised ning terroristid kasutavad oma tegude toimepanemisel ära erinevusi Euroopa seadustes ja terrorismivastase võitluse võimekuses ning piirikontrolli kaotamist;
- J. arvestades, et ELi kodanikud ja muud isikud tahavad, et ka nende ohutus ja julgeolek oleksid ELis ja mujal tagatud, ning ELil on sellega seoses oluline roll;
- K. arvestades, et terroriaktid ohustavad tõsiselt inimõigusi, ähvardavad demokraatiat, püüavad destabiliseerida õiguspäraselt ametisse seatud valitsusi, õõnestavad pluralistlikke kodanikuühiskondi ning muudavad küsitavaks üldise ideaali elada ilma hirmu tundmata;
- L. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika eesmärk peaks olema võidelda terrorismi eesmärkide ja terroritegude toimepanemise vastu, millega püütakse purustada vabade, avatud ja demokraatlike ühiskondade alusstruktuurid; arvestades, et terrorismivastase võitluse peaesmärk peab olema nimetatud demokraatliku ühiskonna alusstruktuuride

kaitse ja tugevdamine, milleks tuleb tugevdada kodanikuõigusi ja demokraatlikku kontrolli, tagada Euroopa kodanike julgeolek ja ohutus, teha kindlaks ja võtta vastutusele terroriakide sooritajad ning reageerida terrorirünnakute tagajärgedele kaasamispoliitika, piiriülese politsei- ja õiguslase koostöö ning tulemusliku ja kooskõlastatud ELi tasandi strateegiaga; arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika tulemuslikkust tuleb mõõta nimetatud eesmärkide suhtes; ning arvestades, et terrorismivastases võitluses toob kõige tõenäolisemalt edu keskendumine vägivaldse äärmusluse ja vägivalda eskaleerumise ennetamisele;

- M. arvestades, et Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse strateegia peab tegelema lisaks terrorismi tagajärgedele ka selle põhjustega;
- N. arvestades, et terrorismi tõkestamise ja mahasurumise üks keskne lõik on võitlus vägivaldse äärmusluse vastu;
- O. arvestades, et terrorismivastane võitlus tähendab võitlust kõigi terrorismi liikide vastu, nagu näiteks küberterrorism, uimastiäri seotud terrorism ja terrorirühmituste seosed mitmesuguste kriminaalsete tegevustega ning terroristide tegevuse käimas hoidmiseks kasutatav taktika (näiteks ebaseaduslik rahastamine, raha väljapressimine, rahapesu ja terrorirühmituste tegutsemise näiliselt seaduslike üksuste või institutsioonide kattevarjus);
- P. arvestades, et terrorism on riiklik probleem, mistõttu demokraatlike institutsioonide ülesanne on välja töötada ja säilitada terrorismivastased põhisuunad ning püüda saavutada võimalikult suuremat poliitilist ja ühiskondlikku konsensust; arvestades, et demokraatlik terrorismivastane võitlus, mis peab toimuma õigusriigi ja seaduslikkuse raames, on kõigi demokraatlikes institutsioonides esindatud poliitiliste erakondade, nii valitsus- kui ka opositsioonierakondade kohus; ning arvestades, et seepärast on soovitatav püsida terrorismivastase võitluse poliitika sellise määratluse juures, mille kohaselt see on igas demokraatlikus ühiskonnas erakondade õiguspärase vastasseisu ning seega valimisvõitluse tagajärjel moodustatud valitsuse ülesanne;
- Q. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika kulude ja kasu mõõtmine on mõistlik, kuna poliitikakujundajad peaksid teadma, kas nende otsustel on soovitud mõju, ning kodanikel on õigus nõuda oma valitud esindajatelt vastutamist;
- R. arvestades, et kümme aastat pärast maailma vapustanud rünnakuid on aeg teha kokkuvõtte terrorismivastase võitluse saavutustest; arvestades, et hindamine võimaldab tõhusamalt ja tulemuslikumalt poliitikat kujundada ning et igas tänapäeva demokraatlikus ühiskonnas tuleb poliitilisi otsuseid sageli hinnata ja revideerida;
- S. arvestades, et märkimisväärselt vähe on tehtud selle hindamiseks, mil määral on ELi terrorismivastase võitluse poliitikas seatud eesmärgid täidetud; arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud ELi terrorismivastase võitluse poliitika põhjalikku hindamist, kuna hindamine on poliitikakujundajate vastutuse ja nende tegevuse läbipaistvuse eeltingimus; arvestades, et ELi terrorismivastase võitluse poliitika nõuetekohase hindamise puudumine on peamiselt tingitud asjaolust, et suur osa sellest viiakse ellu luure- ja julgeolekupoliitika valdkonnas, kus salastamine on tavapärane;
- T. arvestades, et terrorirünnakutega on korduvalt püütud tekitada massilisi inimkaotusi, mis

seab ohtu olemasoleva institutsioonilise suutlikkuse;

- U. arvestades, et terroristid ründavad oma eesmärgi, demokraatia hävitamise nimel süütuid tsiviilelanikke; arvestades, et terrorirünnakutes viga saanud, kahju kandnud või oma lähedasi kaotanud isikutel on õigus meie abile ja solidaarsusele, kahju heastamisele, hüvitustele ja abile;
- V. arvestades, et on väga tähtis, et õiglus võidutseks, süüdlased toodaks kohtu ette ja terrorikuriteod ei jääks karistamata, ning arvestades, et ohvrite kui kohtuprotsessi tunnistajate olukord nõuab erilist tähelepanu;
- W. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika demokraatliku õiguspärasuse olulised tegurid on aruandekohustus ja vastutus; arvestades, et eksimusi, õigusevastaseid tegusid ning rahvusvahelise ja inimõigustealase õiguse rikkumisi tuleb uurida ja kohtu ette tuua;
- X. arvestades, et terrorismivastaste meetmete juures tuleb kaitsta Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja et kõik selles valdkonnas võetavad meetmed on vastastoimes kodanikuvabadustega;
- Y. arvestades, et terrorismivastase võitluse poliitika üheks peamiseks tunnusjooneks on saanud massiline järelevalve, ning arvestades, et terrorismi tõkestamiseks kasutatakse ulatuslikku isikuandmete kogumist, avastamise ja identifitseerimise tehnoloogiaid, seiret ja jälgimist, andmehankimist ja profileerimist ning riski- ja käitumisanalüüsi; arvestades, et nende vahenditega kaasneb töendamiskohustuse kodanikele ülekandumise oht; arvestades, et nimetatud vahendite tulemuslikkus ja edukus terrorismi tõkestamisel on kaheldav; ning arvestades, et asutustevaheline teabevahetus on ebapiisav;
- Z. arvestades, et riigiasutused kasutavad üha enam äriliseks või eraotstarbeks kogutud andmeid; arvestades, et eri valdkondade eraettevõtted on kohustatud säilitama ja väljastama oma kliendiandmebaasides olevaid isikuandmeid; arvestades, et andmete säilitamise ja taasesitamisega kaasnevad märkimisväärsed jooksvad ja infrastruktuuri tehtavate investeeringute kulud;
- AA. arvestades tungivat vajadust leida profileerimise kontseptsioonile ühtne, asjaomastel põhiõigustel ja andmekaitsealsetel põhinev õiguslik määratlus, et vähendada ebaselgust küsimuses, millised tegevused on keelatud ja millised mitte,

Üldised kaalutlused

1. väljendab heameelt komisjoni teatise üle ning kinnitab, et see peab olema seotud ELi tulevase sisejulgeoleku strateegiaga; kahetseb siiski, et selle reguleerimisala on suhteliselt kitsas, piirdub kokkulepitud poliitikameetmete rakendamisega ning ei hõlma liikmesriikide terrorismivastase võitluse poliitikat või siseriiklike meetmeid Euroopa või rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud poliitika ülevõtmiseks, samuti asjaolu, et ei ole lähemalt uuritud võimalikke õiguslikke tühikuid või ELi tasandil vastu võetud terrorismivastaste meetmete ja vahendite kattumise või üksteise dubleerimise võimalusi; rõhutab, kui tähtis on ELi ja liikmesriikide tasandil järjekindel lähenemine sisejulgeoleku, eriti terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse küsimustes tehtud algatustele;

2. taunib ka asjaolu, et teatis ei hõlma piisavalt ega arenda põhjalikumalt edasi lisaks õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadile ka teiste peadirektooraatide (nt energeetika ja transpordi peadirektooraadi, ettevõtluse ja tööstuse peadirektooraadi või siseturu ja teenuste peadirektooraadi) võetud meetmeid ning ei anna selget ettekujutust sellest, milline on meetmete vastasmõju, kus need kattuvad või kus leidub tühikuid; on seisukohal, et kõiki eelnimetatud tasandeid tuleb samuti arvesse võtta, kuna üleeuroopalised, riiklikud ja rahvusvahelised meetmed täiendavad üksteist ning üksikute meetmete hindamine ei anna täielikku pilti terrorismivastase võitluse poliitika mõjust Euroopas;
3. peab kahetsusväärseks, et lasti käest võimalus selgitada, kuidas sobivad ELi terrorismivastase võitluse strateegiasse teatavad ELi terrorismivastase võitluse vahendid, näiteks andmete säilitamine, broneeringuinfo ja SWIFTi kokkulepe;
4. arvab, et kõnealuses valdkonnas peaks ELi poliitikas, liikmesriikide vastavate poliitikate rakendamisel ning koostöös kolmandate osapoolte ja riikidega alati olema suunanäitajaks põhiõiguste harta;
5. rõhutab, et Euroopa Liidu, selle liikmesriikide ja partnerriikide rahvusvahelise terrorismi vastase võitluse strateegia aluseks peaks olema õigusriigi põhimõte ja põhiõiguste austamine; toonitab ka, et liidu välistegevus rahvusvahelise terrorismi vastu võitlemisel peaks olema suunatud eeskätt ennetamisele, ning juhib tähelepanu vajadusele edendada dialoogi, sallivust ja mõistmist eri kultuuride, tsivilisatsioonide ja religioonide vahel;
6. tuletab meelde, et terrorismivastase võitluse poliitika peaks vastama vajalikkuse, tulemuslikkuse, proportsionaalsuse, kodanikuvabaduste, õigusriigi ning demokraatliku järelevalve ja aruandekohustuse alastele nõuetele, mida EL on kohustunud järgima ja arendama, ning et nimetatud nõuetele vastavuse kontrollimine peaks olema kõigi ELi terrorismivastaste pingutuste hindamise lahutamatu osa; on seisukohal, et nimetatud poliitikat tuleb arendada kooskõlas ELi esmase õiguse sätetega ja kõige tähtsamaks pidada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õiguste austamist;
7. kinnitab veel kord, et piirangumeetmed terrorismiga seotud või sellega tegelevate füüsiliste või juriidiliste isikutega seotud vara ja rahaliste vahendite konfiskeerimiseks, arestimiseks ja külmutamiseks võivad olla terrorismi vastu võitlemisel kasulikud, kuid need peavad olema täielikult kooskõlas põhiõiguste hartaga ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 75;
8. on seisukohal, et terroritegevuse ennetamine, jälitamine ja kohtu ette toomine on ELi tasandil keskse tähtsusega poliitikavaldkonnad ning peavad olema osa süsteemsest kavast, mis põhineb mitte hädaolukorra nõuetele, vaid sidusal, vajadustepõhisel strateegial, need peavad olema tulemuslikud ja kulutõhusad ning hoidma ära pädevate institutsioonide, asutuste ja organite meetmete dubleerimist ja funktsioonide kattumist;
9. rõhutab, et kümme aastat toimunud ELi terrorismivastase võitluse poliitika hindamine peaks viima selgelt määratletud poliitiliste eesmärkide püstitamiseni;

10. on seisukohal, et terrorism on pidevalt arenev nähtus ning selle vastu tuleks astuda terrorismivastase võitluse poliitikaga, mis suudab seda asjaolu arvestada;
11. peab õigeks otsust süvendada ja arendada terrorismivastase võitluse strateegia nelja põhiaspekti – väldi, kaitse, jälita ja reageeri;
12. tuletab meelde, et ELi-sisene terrorioht on mitmemõõtmeline ning aastakümneid lähtus see suuresti separatistlikest meeleoludest ja organiseeritud separatistlikest liikumistest; rõhutab lisaks, et EL peab leidma piisava tasakaalu terroristliku vägivalla kahe peamise allika vahel, milleks on separatistlik ja religioosne terrorism, tuginedes ohuhinnangutele, kvalitatiivsele teabele ning teabevahetusele ELi tasandil;
13. arvab, et terroritegevuse tõkestamine, uurimine ja kohtu ette toomine peaks põhinema politsei- ja õigusalse koostöö tugevdamisel ELi tasandil, millega kaasneb täielik parlamentaarne kontroll ning kõrgetasemelise ühtsete menetluslike tagatiste kogumi tegevuskava täielik ja õigeaegne koostamine;
14. on seisukohal, et kohtu- ja politseiasutustes peab olema prioriteediks koolitus ja teadlikkuse tõstmine eesmärgiga parandada kogu Euroopa Liidu ulatuses valmisolekut terrorismivastaseks võitluseks;
15. märgib sellega seoses, kui tähtis on liikmesriikide koostöö OLAFiga ning teiste selliste ELi asutustega nagu Europol, Eurojust ja CEPOL;
16. kutsub komisjoni hindama täies ulatuses terrorismivastase võitluse poliitikat ja vastu võetud meetmeid ning keskenduma edasistele ülesannetele, sealhulgas Europoli ja Eurojusti reformimisele Lissaboni lepingust tulenevate uute võimaluste valguses, tõendite hankimise ja juurdluste korraldamise ühtsete normide vajalikkusele, ühiste uurimisrühmade täielikule rakendamisele, politsei- ja õigusalse koolituse ELi raamistiku tugevdamisele ning nõuetekohasele kaasamis- ja integreerimispoliitikale;
17. on seisukohal, et terrorismivastased meetmed peavad vastama ohutasemele ning neid tuleb kohandada vastavalt selle tõusule või alanemisele; märgib, et valitsuse lisavolitusi ja uusi valitusasutusi hõlmavad terrorismivastased meetmed tuleb kavandada nii, et neid saaks olukorrast sõltuvalt nii laiendada kui ka piirata;
18. tuletab meelde, et nagu komisjoni teatises rõhutatakse, on kõige tõsisemaks ja jätkuvaks pikaajaliseks ohuks radikaliseerumine ja värbamine, need on teljeks, millele EL peab oma terrorismiennetusstrateegias keskenduma, et võidelda terrorismi allikate vastu; rõhutab, et investeerimine rassismi ja diskrimineerimise vastasesse poliitikasse on otsustav abinõu radikaliseerumise ja potentsiaalsete terroristide värbamise probleemi lahendamisel ja ennetamisel;
19. tuletab meelde arvukate, sageli osalt ELi ja liikmesriikide poolt kaasrahastatavate VVOde ja kodanikuühiskonna olulist panust sotsiaalmajanduslikku arengusse, rahu kindlustamisse, riikide ülesehitamisse ja demokratiseerimisse, millel kõigil on suur tähtsus võitluses radikaliseerumise ja terroristide värbamise vastu;
20. nõuab laiaulatusliku strateegia loomist rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse,

uimastiäri ja terrorismi vaheliste seoste käsitlemiseks; ning õhutab pidevalt analüüsima mitmekesisustumise, radikaliseerumise ja värbamise uusi jooni ja suundumusi ning rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide rolli terrorismi rahastamisel;

21. sellega seoses nõuab komisjonilt ja liikmesriikidelt äärmusluse tõutu peatamist;
22. juhib tähelepanu vajadusele laiendada ja arendada olemasolevaid ja uusi terrorismivastase võitlusega seotud strateegilisi partnerlussuhteid väljaspool Euroopat asuvate riikidega tingimusel, et seejuures austatakse inimõigusi; rõhutab liidu ja USA vahelist strateegilist koostööd, märgib vajadust teha koostööd ka teiste partneritega ning kordab, et EL peab tähtsaks kodanike isikuandmete ja nende inimõiguste ja kodanikuõiguste kaitset,
23. rõhutab, et terrorismivastane võitlus moodustab lahutamatu osa liidu suhetest kolmandate riikidega; palub riikide läbikukkumise vältimiseks suurendada järgmises stabiliseerimisvahendis terrorismivastast võitlust toetavate meetmete rahastamist; nõustub, et sellega seoses on prioriteetsed piirkonnad Lõuna-Aasia, eriti Pakistan ja Afganistan, Saheli regioon (Mauritaania, Mali, Niger), Somaalia ja Jeemen; tervitab Saheli piirkonna julgeoleku ja arengu Euroopa Liidu strateegia tutvustamist 21. märtsil 2011 ja kutsub nõukogu üles strateegiat Euroopa Parlamendiga konsulteerides vastu võtma; väljendab heameelt rahvusvahelistesse lepetesse terrorismivastaste sätete lisamise üle;
24. kutsub komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning nõukogu rakendama kiireid meetmeid seoses Lissaboni lepinguga sisse viidud solidaarsusklausliga;
25. rõhutab, kui tähtis on määratleda ühtne normide kogum konkreetselt terroriohvrite, sealhulgas tunnistajate toetamiseks ja abistamiseks, seda ka seoses ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded (KOM(2011)0275);

Sõltumatu eksperdirühma teostatav hindamine ja kaardistamine

26. rõhutab, et viimase kümnendi terrorismivastase võitluse poliitika nõuetekohasel hindamisel tuleks eeskätt uurida, kas ELis võetud terrorismi tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmed on põhinenud tõenditel (mitte oletustel), lähtunud vajadustest, olnud ühtsed ja moodustanud osa ELi terviklikust terrorismivastasest strateegiast, ning tuginenud põhjalikule ja täielikule, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 70 kohaselt läbi viidud hindamisele, mille puhul komisjon annab aru Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide terrorismivastase tegevuse järelevalve eest vastutavate komisjonide ühiskohtumisel kuue kuu jooksul pärast uuringu tellimist, tuginedes asjaomastelt organisatsioonidelt ja asutustelt (nt Europol, Eurojust, Põhiõiguste Amet, Euroopa Andmekaitseinspektor, Euroopa Nõukogu ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioon) tellitavatele aruannetele;
27. toetab terviklikku ja kõikehõlmavat lähenemist terrorismivastase võitluse poliitikale, soovitudes Euroopa julgeolekustrateegia ja sisejulgeolekustrateegia ühtlustamist ning justiits- ja siseküsimuste nõukogu struktuuride, asutuste ja Euroopa välisteenistuste vaheliste olemasolevate kooskõlastamismehhanismide tugevdamist; rõhutab, et hea luure

on terrorismi vastu võitlemisel ülitähtis ning et ELil on unikaalsed võimalused hõlbustada luureandmete vahetamist liikmesriikide vahel, kuid et see tegevus peab alluma samadele aruandekohustuslikkuse nõuetele, mis kehtivad liikmesriikides; rõhutab seejuures, et kõigi olemasolevate tehniliste vahendite kõrval jääb inimluure terrorismivõrgustike vastases võitluses ja rünnakute õigeaegsel ennetamisel asendamatuks;

28. rõhutab, et igasugusel hindamisel tuleks:

- a) ELi tasandil kokku lepitud määratlusest lähtuvalt esitada selge terroriohu sisendite ja väljundite analüüs, ülevaade selle ohu tõkestamisele suunatud Euroopa viimase kümnendi terrorismivastase võitluse poliitika raamistikust ning selge ülevaade selle poliitika tulemustest, seda tulemuslikkuse, tõkestamise, kohtu ette toomise ja Euroopas julgeoleku paranemise seisukohalt;
- b) esitada terroritegevuse (edukad, ebaõnnestunud ja ära hoitud rünnakud) ning terrorismivastase tegevuse kohta (vahistamised ja süüdimõistmised) faktid ja arvud (ka eraldatud eelarvelised vahendid) võimalikult põhjalikult ja niivõrd, kui need on komisjonile kättesaadavad; rõhutab, et arvandmed peavad olema kontrollitavad ning neid tuleb mitme allika põhjal hinnata;
- c) anda täielik ülevaade terrorismivastaste meetmete kumuleeruvast mõjust kodanikuvabadustele ja põhiõigustele, mis hõlmab liikmesriikide poliitikat, ELi vahetult mõjutavaid kolmandate riikide meetmeid ja kõiki naabruspoliitika raames võetud vastavaid meetmeid, kasutades arvnäitajatena vähemalt Euroopa Inimõiguste Kohtu, Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute asjaomases kohtupraktikas kajastunud statistikat diskrimineerimise ning kodanikuvabaduste rikkumise kohta;
- d) hinnata, kas kasutatavad vahendid eraelule ja kodanikuvabadustele avalduva mõju hindamiseks on piisavad ja tuginevad demokraatlikes riikides rakendatavatele võrdlusmeetoditele, võttes seejuures arvesse institutsioonidevahelisi kokkuleppeid ning täiendavat tegevust parema õigusloome alal;
- e) hinnata ELi asutustele ja teenistustele antud volituste proportsionaalsust ja tulemuslikkust terrorismivastases võitluses;
- f) selgitada välja, kuidas saaks terrorismivastaseid meetmeid parandada seal, kus esinevad julgeolekulüngad, mida saab terroriaktide toimepanemiseks ära kasutada;

29. palub komisjonil kindlaks teha, millistel meetmetel on ka muid eesmärke peale terrorismivastase võitluse või kus lisati algele terrorismivastase võitluse eesmärgile veel teisi, nagu näiteks õiguskaitse, sisserändepoliitika, tervishoid või avalik kord (nn missioonide laienemine ja funktsioonide laienemine);

30. palub komisjonil koostada põhjalik ja täielik ülevaade kõigist Euroopa praegustest terrorismivastastest tegevuspoliitikatest, keskendudes eelkõige ELi õigusaktidele ning sellele, kuidas need on üle võetud ja ELi tasandil rakendatud; koostöö parandamiseks ELi poliitika hindamisel palub samal ajal liikmesriikidel hinnata põhjalikult oma

terrorismivastase võitluse poliitikat, keskendudes eelkõige selle koostoimele ELi poliitikaga, poliitikate kattumisele ja lünkadele, sealhulgas koostada võrdlustabelid, kus näidatakse, milliste liikmesriikide õigusnormidega võetakse üle ELi õigusnormid, ning teha seda ettenähtud tähtjaks, nagu andmete säilitamise direktiivi puhul;

31. palub komisjonil esitada enne 2012. aasta märtsikuud täielik ja põhjalik aruanne kõigi terrorismivastaseks võitluseks otseselt või kaudselt kasutatud ELi vahendite kohta ning analüüsida asjaomaste ELi eelarveridade muutusi alates 2001. aastast, näidates ära ka nimetatud valdkonnale eraldatud kolmandate riikide vahendid, esitades seejuures vähemalt järgmised andmed:
- konkreetselt terrorismivastaste meetmete jaoks eraldatud kulutused;
  - kulutused terrorismivastast tegevust hõlmavatele poliitikameetmetele;
  - terrorismivastase võitlusega tegelevate ELi töötajate ja asutuste kulud;
  - kulutused terrorismivastase võitlusega seotud infotehnoloogiasüsteemidele ja andmebaasidele;
    - kulutused ELi (kaas-)rahastatud terrorismivastase võitluse alastele või sellega seotud valdkondade uurimisprojektidele;
    - terrorismivastase võitlusega seotud kulutused põhiõiguste kaitsele ja andmekaitsele;
    - kulutused demokraatia ja õigusriigi põhimõtte tugevdamiseks;
    - eelnimetatud ELi eelarveridade muutuste analüüs alates 2001. aastast;
32. kutsub komisjoni üles kontrollima terrorismivastaste meetmete rakendamise nõuetekohasust ning esitama tulemused korrapäraselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule;
33. kutsub komisjoni üles koostama uuringut erasektori kantavate terrorismivastase võitluse poliitika kulude kohta ning ülevaadet nimetatud poliitikast kasu saavatest sektoritest;

Demokraatlik kontroll ja aruandekohustus

34. kutsub komisjoni koostama uuringut, et teha kindlaks, kas terrorismivastase võitluse poliitika suhtes toimib tulemuslik demokraatlik kontroll, ja käsitlema selles vähemalt järgmisi küsimusi:
- a) iga meetme puhul tuleb kindlaks teha, kas liikmesriikide parlamentidel või Euroopa Parlamendil olid täielikud kontrollivolitused ja -vahendid, nagu juurdepääs teabele, piisav aeg põhjalikuks menetluseks ja õigus ettepanekuid muuta; analüüs peab sisaldama ülevaadet kõigi poliitikameetmete õiguslikest alustest;
  - b) tagantjärele tuleb teostada kõigi olemasolevate meetmete proportsionaalsuse kontroll¹;
  - c) ülevaade dokumentide liigitamisest ja liigitamisel esinevatest suundumustest ning arvudest ja suundumustest terrorismivastase võitluse poliitikaga seotud dokumentidele juurdepääsu tagamisel või keelamisel; turvalises ruumis tuleb tutvuda ka parlamendile kättesaadavaks tehtud dokumentidega;

---

¹ Euroopa Inimõiguste Kohus. *S. ja Marper Ühendkuningriigi vastu*. 8 detsember 2008. §95, 101–103, 125.

- d) ülevaade luureagentuuride (ELi vaatluskeskus (SITCEN), valveteenistus (Watch-Keeping Capability), kriisikeskus (Crisis Room), nõukogu teabevahetuskeskus (Clearing House) ja sisejulgeoleku komitee (COSI)) vahelise piirülese koostöö demokraatliku kontrollimise vahenditest;
- e) ülevaade kolmandate riikide võetud meetmetest, millel on ELis ekstraterritoriaalne mõju;
- f) ülevaade rahvusvahelistes valitsusasutustes ja valitsusvälistes organisatsioonides (ÜRO, Rahvusvaheline Tsiviillennundusorganisatsioon (ICAO), Rahvusvaheline Lennutranspordi Assotsiatsioon (IATA)) kokku lepitud meetmetest ja olemasolevatest demokraatliku kontrolli vahenditest;
- g) ülevaade sellistest ELi (rahastatud) mitteseadusandlikest meetmetest nagu teadusprogrammid, ja nende demokraatlikust kontrollimisest;
35. nõuab veel, et terrorismivastaste meetmete puhul järgitaks proportsionaalsuse põhimõtet ja kodanike põhiõigusi ning et kõik sellised meetmed oleksid vastavuses õigusaktide ja õigusriigi põhimõtetega;
36. kutsub komisjoni, liikmesriike ja pädevaid õigusasutusi vähemagi kahtluse või vastavate tõendite korral uurima mis tahes ebaseaduslikke tegusid ning inimõiguste, rahvusvahelise õiguse ja õiguskorra rikkumisi ning kutsub liikmesriike tagama selliste rikkumiste heastamist;
37. on seisukohal, et seoses uute tõendite ilmsikstulekuga peavad EL ja liikmesriigid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Euroopa Nõukogu soovitustega täielikult selgitama oma rolli LKA erakorraliste üleviimiste ja salajaste kinnipidamiskohtade programmis, lähtudes rangelt faktidest, mitte aga eelarvamustest või poliitilistest huvidest;
38. rõhutab, et EL peab aitama Ameerika Ühendriikidel leida sobivaid lahendusi Guantánamo sulgemiseks ja selle kinnipeetavatele üle õiglase kohtumõistmise tagamiseks;
39. seoses sellega nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon võtaksid musta nimekirja kandmise ja varade külmutamise meetmete läbivaatamisel arvesse eriti VVOde ja kodanikuühiskonna seisukohta, tagamaks, et VVOsid ei rühmitataks nende sidemete põhjal ning ei takistataks asjatult nende koostööd oma partnerorganisatsioonidega;
40. mõistab kindlalt hukka nõukogu üleskutse (17-01-2011 tegevuskava) komisjonile ja liikmesriikidele kaevata edasi Üldkohtu otsus värskeimas kohtuasjas Kadi komisjoni vastu; palub selle asemel kõigil osapooltel sanktsioonide kord põhjalikult läbi vaadata ning tagada selle täielik kooskõla rahvusvaheliste inimõiguste standardite ning õigusriigi põhimõtetega kooskõlas kogu asjaomase kohtupraktikaga¹; on seisukohal, et neid, kelle vastu sanktsioonid on suunatud, tuleks teavitada nende karistamise põhjustest ning võimaldada neil otsust edasi kaevata;
41. juhul kui õiguskaitse eesmärgil isikuandmete kogumine toimub ilma piisava õigusliku

---

¹ Vt muu hulgas Yassin Abdullah Kadi ja Al Barakaat International Foundation nõukogu ja komisjoni vastu, liidetud kohtuasjad C-402/05 P ja C-415/05 P.

aluseta, eeskirjade vastaselt või ebaseaduslikult, palub komisjonil ja nõukogul korraldada sellise andmete kogumise suhtes juurdlus;

Järelevalve ja profileerimine

42. nõuab tungivalt, et komisjon viiks läbi kohustusliku proportsionaalsuse testi ja koostaks täieliku mõjuhinnangu iga ettepaneku kohta, mis hõlmab ulatuslikku isikuandmete kogumist, avastamise ja identifitseerimise tehnoloogiat, seiret ja jälgimist, andmehankimist ja profileerimist, riski- ja käitumisanalüüsi või muid sarnaseid tehnikaid;
43. rõhutab vajadust parandada andmete kasutamist: andmete kogumist tohiks lubada ainult juhul, kui on selgelt tõendatud, et see on vajalik, ei vii muude olemasolevate meetmete dubleerimisele ning puuduvad muud, vähem sekkuvad meetmed, ning ka siis minimaalse andmehulga osas ja vaid rangelt piiritletud eesmärgil, ning juhul kui oluliselt parandatakse andmete jagamist ja töötlemist;
44. palub Euroopa andmekaitseinspektoril ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametil anda aru põhiõiguste ja isikuandmete kaitstuse kohta Euroopa Liidu terrorismivastases võitluses;
45. nõuab komisjonilt ja nõukogult tungivalt täielikku selgitust kõrge esindaja ja terrorismivastase võitluse koordinaatori vahelise tööjaotuse kohta;
46. palub terrorismivastase võitluse koordinaatoril koostada aruanne inimluure kasutamisest ja koostööst välisriikide luureteenistustega Euroopa terrorismivastase võitluse poliitika raames;
47. palub komisjonil esitada ettepanekud kodanikuvabaduste, läbipaistvuse ja demokraatliku kontrolli tugevdamiseks terrorismivastase võitluse poliitika kontekstis – näiteks võiks dokumentide kättesaadavuse parandamiseks koostada ELi teabevabaduse seaduse ning tugevdada Põhiõiguste Ametit, Euroopa andmekaitseinspektori institutsiooni ja artikli 29 alusel loodud tööühma;
48. palub komisjonil esitada muudatusettepanekud viimati 2008. aastal muudetud nõukogu raamotsusele 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta, et parandada inimõiguste ja põhivabaduste kaitse taset, muu hulgas terroriakti mõiste ajakohastamisega, ning siduda see paremini praeguste ELi tasandi inimõiguste alaste dokumentide, eeskätt põhiõiguste hartaga;
49. kutsub komisjoni üles võtma kasutusele profileerimise ühtset õiguslikku määratlust;
50. palub komisjonil Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 alusel ja ilma et see mõjutaks Euroopa Liidu lepingu artiklis 39 ettenähtud erieeskirju, esitada ettepanek andmekaitse õigusliku raamistiku kohta, mis hõlmaks ka ühist välis- ja julgeolekupoliitikat;
- ◦ ◦
51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

27.5.2011

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiste saavutuste ja edasiste ülesannete kohta (2010/2311(INI))

Arvamuse koostaja: Ágnes Hankiss

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunnistab, et terrorism on rahvusvahelisele stabiilsusele ja Euroopa ühiskonnale endiselt oluline oht, mis nõuab ülemaailmselt koordineeritavat reageerimist, austades samas täielikult inimõigusi ja põhivabadusi, nagu on osutatud Euroopa julgeolekustrateegias¹ ning selle rakendamise aruandes²; rõhutab et terrorismivastane võitlus nõuab terviklikku lähenemisviisi, mis tugineb luure, politsei, kohtusüsteemi, poliitilistele ja mõnel piiratud juhul ka sõjalistele vahenditele; juhhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 sisalduva solidaarsusklausli kohaselt võidakse otsustada läbi viia ÜJKP operatsioon selleks, et abistada liikmesriiki tema poliitiliste organite taotlusel tema territooriumil terrorirünnaku korral; rõhutab valmisoleku tähtsust ja tervitab käimasolevat sõjalise andmebaasi värskendamist ning Euroopa Kaitseagentuuri panust terrorismi vastu võitlemisse;
2. rõhutab, et Euroopa Liit, selle liikmesriigid ja partnerriigid peaksid rajama oma strateegia rahvusvahelise terrorismi vastu võitlemiseks õigusriigile ja põhiõiguste austamisele; rõhutab lisaks, et liidu välistegevus rahvusvahelise terrorismi vastu võitlemisel peab olema suunatud eeskätt ennetamisele, ning rõhutab vajadust edendada dialoogi, sallivust ja mõistmist eri kultuuride, tsivilisatsioonide ja religioonide vahel;
3. rõhutab, et ELi terrorismivastase poliitika tulemuslikkust piiravad ikka veel institutsioonilised takistused, eriti kuna sellega on seotud mitmed komisjonid, asutused ja

¹ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/78367.pdf>

² http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/reports/104630.pdf

bürokratlikud struktuurid; rõhutab, et ELi terrorismivastase võitluse koordinaatoril on tähtis rolli selle tagamisel, et terrorismivastase võitluse strateegia viiakse ellu ja et seda hinnatakse, et ELi siseselt koordineeritakse terrorismivastase võitluse valdkonnas tehtavat tööd, ning et tõhustatakse ELi ja kolmandate riikide vahelist suhtlemist; palub tal parlamenti regulaarselt nendest küsimustest teavitada;

4. edendab terviklikku ja põhjalikku lähenemist terrorismivastase võitluse poliitikale, soovitudes Euroopa julgeolekustrateegia ja sisejulgeolekustrateegia¹ ühtlustamist ning nõukogu (justiits- ja siseküsimused) struktuuride, ametite ja Euroopa välisteenistuse vaheliste olemasolevate koordineerimismehhanismide tugevdamist ja vaatluskeskuse (SitCen) uute võimaluste ärakasutamist, selleks et pakkuda õigeaegset teavet ja strateegilisi analüüse ja selle kaudu paremini kooskõlastada välis- ja sisepoliitika vahendeid; julgustab terrorismivastase võitluse koordinaatorit jätkama oma pingutusi selles vallas;
5. nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid tagaksid, et terroriakte ei algatataks nende territooriumil ja seega eraldaksid riigisiseseks radikaliseerumisvastaseks võitluseks ja terrorismivastaseks võitluseks piisavalt ressursse; nõuab terrorismivastase poliitika valdkonnas tihedamat koostööd ELi ja NATO vahel ja soovib kõrgel esindajal / asepresidendil ja terrorismivastase võitluse koordinaatoril aktiivselt osaleda terrorismivastast võitlust puudutavas arutelus NATOga; tervitab asjaolu, et liikmesriikide mitteametlikud rühmad, näiteks Salzburgi grupp, Läänemere maade töörihm ja G6 on tulnud kokku selleks, et ühiselt julgeoleku teemasid koordineerida ja terrorismiga võidelda; pooldab selle tegevuse laiendamist, kaasates rohkem liikmesriike ja soovib tegeleda liikmesriikide julgeolekujõudude ja politsei ühise koolitusega;
6. juhib tähelepanu vajadusele laiendada ja arendada olemasolevaid ja uusi terrorismivastase võitlusega seotud strateegilisi partnerlussuhteid väljaspool Euroopat asuvate riikidega tingimusel, et nendes partnerlussuhetes austatakse inimõigusi; rõhutab liidu ja USA vahelist strateegilist koostööd ja märgib, et on vaja koostööd teha ka teiste partneritega ning kordab, et liit peab tähtsaks kodanike isikuandmete ja nende inimõiguste ja kodanikuõiguste kaitset, märgib, et kahepoolsed algatused ja lepingud, nagu ELi ja selle liikmesriikide ning USA 2010. aasta avaldus terrorismivastase võitluse kohta, ELi ja USA vaheline terroristide rahastamise jälgimisprogramm, Toledo deklaratsioon lennujulgestuse kohta, samuti ELi ja India ühisdeklaratsioon rahvusvahelise terrorismi kohta, on positiivsed näited, mida järgida liidu suhetes muude kolmandate riikidega;
7. rõhutab, et võitluses terrorismiga on eluliselt tähtis ka luure ja et ELi olukord võimaldab liidul eriti hästi soodustada liikmesriikidevahelist luureandmete vahetust; rõhutab sellega seoses, et lisaks kõikidele olemasolevatele tehnilistele vahenditele jääb inimluure terroristlike võrgustike vastases võitluses ja rünnakute õigeaegsel ennetamisel hädavajalikuks; tervitab SitCeni strateegilise analüüsi tegevust ja kutsub üles jagama rohkem luureandmeid ELi tasandil liikmesriikide vahel ja olulisemate kolmandate riikidega; kutsub üles Europoli ja Eurojusti tihedamale koostööle kolmandate riikide õiguskaitseorganitega, et tagada varajaste hoiatuste saamist;
8. rõhutab, et terrorismivastane võitlus moodustab lahutamatu osa liidu suhetest kolmandate

---

¹ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/10/st05/st05842-re02.en10.pdf>

riikidega; palub riigi läbikukkumise vältimiseks suurendada järgmises stabiliseerimisvahendis terrorismivastast võitlust toetavate meetmete rahastamist; nõustub, et sellega seonduvateks prioriteetseteks piirkondadeks on Lõuna-Aasia, eriti Pakistan ja Afganistan, Saheli regioon (Mauritaania, Mali, Niger), Somaalia ning Jeemen; tervitab Saheli piirkonna julgeoleku ja arengu Euroopa Liidu strateegia esitlemist 21. märtsil 2011 ja kutsub nõukogu üles strateegiat Euroopa Parlamendiga konsulteerides vastu võtma; väljendab heameelt rahvusvahelistesse lepetesse terrorismivastaste sätete kandmise üle;

9. rõhutab terrorismivastase koostöö tähtsust ELi ja muude rahvusvaheliste organisatsioonide, eelkõige ÜRO vahel, mis põhineb ühistel väärtustel ja eesmärkidel, ning nõuab kõigi ÜRO terrorismi käsitlevate konventsioonide ja protokollide ülemaailmset ratifitseerimist ja täielikku rakendamist; nõuab tihedamaid töösuhteid ÜRO asutuste ja piirkondlike organisatsioonide vahel, nii et kõik ÜRO liikmesriigid saaksid oma terrorismivastaseid kohustusi täielikult täita; toetab ÜRO terrorismivastase võitluse põhjaliku konventsiooni vastuvõtmist ja tõhusamat koostööd Euroopa Nõukogu ja OSCE vahel terrorismivastases võitluses; tõstab esile liidu saavutusi ülemaailmse terrorismivastase strateegia edendamisel ÜROs, ning palub ÜRO Julgeolekunõukogu terroristlike organisatsioonide ja üksikisikute vastavasse nimekirja kandmise protseduur hoolikalt läbi vaadata; sellega seoses tervitab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1904 (2009) vastuvõtmist, milles on sätestatud nimekirja regulaarne läbivaatamine ja loodud ombudsmani amet, kes aitab sanktsioonide komiteel isikuid nimekirjast kustutada;
10. nõuab rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse, uimastiäri ja terrorismi vahelise seotuse osas laiaulatusliku strateegia loomist; julgustab pidevalt analüüsima mitmekesisust, radikaliseerumise ja värbamise uusi trende ja suundi ning rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide rolli terrorismi rahastamises.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	24.5.2011						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">48</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> </table>	+:	48	-:	7	0:	4
+:	48						
-:	7						
0:	4						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Sir Robert Atkins, Dominique Baudis, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Heidi Hautala, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Andrey Kovatchev, Pawel Robert Kowal, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Barry Madlener, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Graham Watson, Boris Zala						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Reinhard Bütikofer, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Norbert Neuser, Doris Pack, Vittorio Prodi, Dominique Vlasto, Luis Yáñez-Barnuevo García						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Joachim Zeller						

13.4.2011

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ELi terrorismivastase võitluse poliitika peamiste saavutuste ja edasiste ülesannete kohta (2010/2311(INI))

Arvamuse koostaja: Luis de Grandes Pascual

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt komisjoni teatise üle ning tuletab meelde, et see peab olema seotud ELi tulevase sisejulgeoleku strateegiaga;
2. peab kahetsusväärseks, et lasti mööda võimalus selgitada, kuidas sobivad ELi terrorismivastase võitluse strateegiasse ELi terrorismivastase võitluse teatavad vahendid, nagu andmete säilitamine, broneeringuinfo ja SWIFT-leping;
3. kiidab heaks otsuse süvendada ja arendada terrorismivastase strateegia nelja põhiaspekti: vältimine, kaitse, jälitamine ja reageerimine;
4. hoiatab, et on ekslik nimetada islami terrorismiks nähtust, mida tuleks pigem pidada radikaalseks džihaadi terrorismiks; on seisukohal, et üldistamise teel kogu õiguspärase usutunnistuse halvustamine ei ole õiglane ega asjakohane;

Vältimine

5. on teadlik asjaolust, et kõik meetmed, mis toovad kaasa vastutuselevõtmise, võivad samal ajal olla ka ennetavad, ning tunneb seetõttu muret raamotsuse 2002/475/JSK rakendamise viibimise pärast ja palub komisjonil hinnata raamotsuse 2008/919/JSK rakendamist; arvestades, et demokraatlikes ühiskondades ei ole terroriaktidel mingit õigustust, on seisukohal, et ennetavad meetmed ei tohiks hõlmata kogemuseelset stigmatiseerimist ning et tuleb püüda teha koostööd ja luua dialoog kodanikuühiskonnaga, et saavutada sotsiaalne kaasatus ELi liikmesriikides ja projektides kolmandate riikidega;

6. tervitab tõsiasja, et paljud liikmesriigid on lisanud oma karistusseadustikesse terroriakte taunivad erisätted, millega määratakse kindlaks rangemad karistused terrorismiga seotud tegevuse eest; kutsub liikmesriike üles võtma nõutavaid meetmeid terrorirühmituste ja nende tegevuse kuritegelikuks tunnistamiseks, kusjuures meetmete hulka peaks kuuluma ka teabevahetus vastavalt nõukogu raamotsusele 2002/475/JSK;
7. kutsub komisjoni ja nõukogu üles nägema riikide valitsustele ning piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele ette stiimulid ja sanktsioonid juhuks, kui need ei tee terrorismivastases võitluses tõhusat koostööd; kutsub komisjoni üles kontrollima terrorismivastaste meetmete nõuetekohast rakendamist ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt aruandeid oma järelduste kohta;

Kaitse

8. on seisukohal, et terrorism on pidevalt muutuv nähtus, mille vastu tuleks võidelda terrorismivastase võitluse poliitikaga, mis nendele muutustele vastaks; tervitab sellega seoses lennuohutuse valdkonnas hiljuti vastu võetud meetmeid, mis käsitlevad lasti kontrolli; kutsub komisjoni üles tagama, et broneeringuinfo töötlemine nii ELis kui ka kolmandates riikides oleks kooskõlas ELi andmekaitsealaste õigusaktidega ja et kehaskännerite kasutuselevõtuga järgitaks üksikisikute õigusi ega tekitataks kahju inimeste tervisele;
9. on ühtlasi seisukohal, et tuleb leida parim võimalik tasakaal kahe teema vahel: ühelt poolt avaliku sektori asutuste kohustused – nii Euroopa Liidu kui ka liikmesriikide tasandil – kaitsta kodanike puutumatust ja tagada nende turvalisus ning teisalt vajadus kaitsta kodanike individuaalseid õigusi;

Jälitamine

10. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendil on oluline roll terrorismi ennetamisel ning võitluses terrorismi ja sellega seotud tegevuse, nagu terrorismi rahastamise vastu; tervitaks varade külmutamist käsitlevate haldusmeetmete juurutamist, et ennetada ning võidelda terrorismi ja sellega seotud tegevuse vastu; nõuab tungivalt, et komisjon selgitaks, missugune on teatavate terrorismivastaste meetmete (andmete säilitamine, broneeringuinfo, terroristide rahastamise jälgimise programmi käsitlev ELi ja USA vaheline leping) roll;
11. nõuab veel, et terrorismivastaste meetmete puhul järgitaks proportsionaalsuse põhimõtet ja kodanike põhiõigusi ning et kõik sellised meetmed oleksid vastavuses õigusaktide ja õigusriigi põhimõtetega;

Reageerimine

12. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjoni kavandatav õigusakti ettepanek, mille eesmärk on tagada ohvrite kaitset käsitlev terviklik õigusakt, hõlmab ka terrorismiohvreid; toetab sellega seoses terrorismiohvrite rahvusvaheliste kongresside petitsiooni; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid vastu seadused, mis on vajalikud selleks, et pakkuda ohvritele asjakohast ja piisavat tuge, kaitset ja abi ning sotsiaalset tunnustust terrorismiohvritena;

13. nõuab, et riikide parlamendid etendaksid vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele aktiivset rolli vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala raamistikus ning eelkõige liidu poliitika hindamisel ja rakendamisel vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 70; on seisukohal, et riikide parlamendid tuleks kaasata ka poliitilisse järelvalvesse Europoli tegevuse üle ja Eurojusti tegevuse hindamisse vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 12 punktile c;
14. kutsub komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning nõukogu üles rakendama kiiresti meetmeid seoses Lissaboni lepinguga sisse viidud solidaarsusklausliga;
15. nõuab seni terrorismivastases võitluses võetud meetmete mõju täpsemat hindamist, mis hõlmaks muu hulgas ka põhiõigusi ja eelarveküsimusi.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.4.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Sebastian Valentin Bodu, Christian Engström, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Alexandra Thein, Diana Wallis, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Sajjad Karim, Kurt Lechner, Eva Lichtenberger, Arlene McCarthy, Angelika Niebler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Claudio Morganti

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.7.2011						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">29</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">24</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	29	-:	24	0:	0
+:	29						
-:	24						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	<p>Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Gerard Batten, Vilija Blinkevičiūtė, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Nuno Melo, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Daniël van der Stoep, Renate Weber, Tatjana Ždanoka</p>						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	<p>Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Luis de Grandes Pascual, Ioan Enciu, Monika Hohlmeier, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Michèle Striffler, Kyriacos Triantaphyllides, Cecilia Wikström</p>						